

Methodenbeschrijving prijsindices GWW

Sanne Elfering

Samenvatting: Hieronder volgt een beschrijving van de wijze waarop de prijsindices van de Grond,- water,- en Wegenbouw worden samengesteld door het CBS. Het is een methodenbeschrijving, wat betekent dat de focus geheel ligt bij de berekeningswijze en niet bij het productie- en waarneemproces.

Trefwoorden: GWW, prijsindexcijfer, berekeningswijze, methode.

Inleiding

Ieder kwartaal publiceert het CBS de prijsindexcijfers van verschillende deelgebieden van de Grond-, Water-, en Wegenbouw (GWW). De cijfers zijn input-prijsindices en worden dan ook berekend op basis van de drie belangrijkste kostenbestanddelen van de GWW : het materiaal, het materieel, en de loonkosten. De berekening vindt trapsgewijs plaats, waarbij eerst prijsindices per kostenbestanddeel worden berekend per deelgebied van de GWW. Vervolgens worden deze per deelgebied samengewogen. Tot slot is er nog een indexcijfer van de totale GWW waarin de prijsindexcijfers van de diverse deelgebieden worden samengewogen.

Onderstaande nota bevat een beschrijving van de berekeningsmethode van de GWW-prijsindices. Hierbij wordt eerst ingegaan op de diverse deelgebieden van de GWW. Hierop volgt een beschrijving van de berekeningswijze van de drie kostenbestanddelen : materieel-, materiaal-, en loonkosten. Vervolgens wordt uitgelegd op welke wijze deze componenten worden samengevoegd tot prijsindices per deelgebied en het Totaal prijsindexcijfer. De nota eindigt met een korte bespreking van de publicatie op Statline.

Deelgebieden GWW

De Grond-, Water-, en Wegenbouw bestaat uit de volgende deelgebieden waarvoor waarneming is opgezet:

- Riolering
- Wegen met open verharding
- Wegen met gesloten verharding
- Grondverzet
- Waterbouwkundige werken
- Kunstwerken
- Spoorwegen
- Elektrotechnische voorzieningen

Ieder deelgebied is bij de basisverlegging vertegenwoordigd door de begroting van een voor het betreffende deelgebied representatief project van Rijkswaterstaat. Een uitzondering hierop is het deelgebied 'Spoorwegen', waarvoor de informatie is verkregen uit wegingschema's die door Railinfra zijn opgezet. Dit deelgebied heeft alleen betrekking op de aanleg van rails en bijbehorende bouwwerken zoals perrons en bruggen. Het deelgebied 'Waterbouwkundige werken' is een samenvoeging van twee begrotingen, te weten voor het aanleggen van een zeedijk en oeversuppletie. Ook 'wegen met gesloten verharding' is samengesteld uit twee begrotingen, één voor de aanleg van een kilometer asfaltweg en één voor

Centraal Bureau voor de Statistiek

de aanleg van de bijbehorende vier kilometer vangrails. Tot slot is het deelgebied 'Electrotechnische voorzieningen' een restgroep en wordt om deze reden als enig deelgebied niet gepubliceerd. Opgenomen zijn onder andere de aanleg van bovenleidingen bij de spoorwegen, wegsignalering, en graafwerkzaamheden voor het aanleggen van kabels.

Alle begrotingen bevatten informatie over de hoeveelheid mensen en middelen, en de kosten hiervan. Dit levert wegingschema's op voor de drie kostenbestanddelen die voor de GWW worden waargenomen, de loon-, materiaal- en materieelkosten.

De loonkostenindex

De loonkostencomponent geeft het kostenverloop weer van de loonkosten in de Grond-, Water-, en Wegenbouw. Hiervoor wordt de statistiek Contractuele Loonkosten (CLK) gebruikt. De CLK is een maandcijfer dat het verloop weergeeft van de loonkosten zoals deze in de CAO's zijn vastgelegd. De CLK hanteert een loonkostenconcept dat goed past bij een Inputprijsindexcijfer. Zo wordt bijvoorbeeld het werkgeversgedeelte van de loonkosten meegenomen in de berekening, en spelen kwaliteitsveranderingen zoals wijzigingen in de personeelsstructuur geen rol.

In de waarneming van de GWW worden drie verschillende reeksen van de CLK gebruikt, te weten de reeks 27/35 Metaal, reeks 45 Bouwnijverheid, en reeks 70/74 Zakenlijke dienstverlening. Zoals al eerder gezegd verschaffen de begrotingen van Rijkswaterstaat en Railinfra informatie over de wegingsaandelen van de drie loonkostenreeksen binnen de deelgebieden.

De materiaal- en materieelkostenindices

De materiaalkostenindexreeks geeft het prijsverloop weer van de belangrijkste materialen in GWW-bouw. De materieelkostenindexreeks geeft het prijsverloop weer van het materieel dat van belang is bij de GWW-werkzaamheden. Beide reeksen zijn op dezelfde wijze opgebouwd. Ook hiervoor verschaffen de begrotingen van Rijkswaterstaat en Railinfra informatie over wegingschema's voor beide reeksen. Het gebruikte materiaal en materieel is vervolgens gekoppeld aan de bijbehorende goederengroepen van de PPI. Bij de berekening van de prijsindices worden per deelgebied de producentenprijsindices van de goederengroepen gekoppeld aan de bijbehorende wegingschema's.

De berekeningswijze

De GWW prijsindices worden op de volgende manier berekend:

Per deelgebied worden de prijsindexreeksen van de drie componenten op basis van hun individuele wegingschema's berekend. Voor zowel de materiaal- als de materieelcomponent zijn dit de prijsindices per prodcom met bijbehorende wegingen. Voor de loonkostencomponent is dit de CLK. De wegingschema's van de drie componenten zijn zo opgesteld dat zij gezamenlijk optellen tot 100 procent per deelgebied. Het eindresultaat is een prijsindexcijfer totaal per deelgebied.

In formule :

$$I_{dt} = \frac{\sum(w_{dga} * i_{gt}) + \sum(w_{dge} * i_{gt}) + (w_{dl} * i_{lt})}{\sum w_{dga} + \sum w_{dge} + w_{dl}}$$

Waarbij

I_{dt} is het prijsindexcijfer van een deelgebied in maand t

I_{gt} is het producentenprijsindexcijfer van een prodcomgroep in maand t

I_{lt} is de index CLK in maand t

w_{dga} is de weging per deelgebied per goederengroep in de materiaalkostenreeks

w_{dge} is de weging per deelgebied per goederengroep in de materieelkostenreeks

w_l is de weging per deelgebied van de loonkostenreeks

De prijsindices van de deelgebieden worden vervolgens samen gewogen tot één prijsindexcijfer van de GWW Totaal. De wegingen van de deelgebieden zijn bepaald op basis van de omzetgegevens van Nationale rekeningen voor het jaar 2000.

In formule :

$$I_t = \frac{\sum(W_d * I_{dt})}{\sum w_d}$$

Waarbij

I_t is het prijsindexcijfer van GWW Totaal

W_d is het wegingsaandeel per deelgebied

Centraal Bureau voor de Statistiek

De GWW prijsindices worden ieder kwartaal berekend. Het zijn echter zogenaamde standcijfers. Dit betekent dat ze geen gemiddeld prijsverloop weergeven van het kwartaal. De prijsindexcijfers worden daarentegen berekend over de maand waarop ze betrekking hebben – januari, april, juli, of oktober – en geven het prijsniveau weer van die maand.

De publicatie

Vier keer per jaar worden de prijsindices van de GWW gepubliceerd op Statline en in het Statistisch Bulletin. Naast het prijsindexcijfer GWW Totaal worden prijsindexcijfers gepubliceerd van de deelgebieden Riolering, Wegen met open verharding, Wegen met gesloten verharding, Grondverzet, Waterbouwkundige werken, Kunstwerken, en Spoorwegen. Er worden alleen totaalprijsindices gepubliceerd, dus geen afzonderlijke cijfers van de drie kostencomponenten.